

۷۶۹۷

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
فصلنامه علمی

پژوهشکده

امام خمینی (ره) و انقلاب اسلامی

وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی

پایان نامه

۱۳۸۲ / ۱۱ / ۲۷

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

رشته : فقه و مبانی حقوق اسلامی

موضوع:

« بررسی عقد موقت و ازدواج کودک در فقه و حقوق »

« با رویکردی بر نظرات حضرت امام (ره) »

* استاد راهنما: آیت ا... موسوی بجنوردی (دام ظلّه)

* استاد مشاور: سرکار خانم اسکندرجوی

* پژوهشگر: اعظم غیاثی ثانی

✓ ۱۳۸۴

۱۳۸۴

تقدیم به :

تقدیم به ساحت قدسیت یا فارس الحجاز ، ای یوسف گمگشته زهرای اطهر، ای وارث به حق انبیاء، ای دلیل هستی ، ای حجت خدا بر زمین، ای شنونده ناله غریبان، ای عطا کننده مستمندان، ای کسیکه « بک ينزل الغيث و بک یمسک السماء أن تقع على الارض الا باذنه » ، ای معدن علم و حکمت خدا، ای حافظ سرّ الهی ، ای اول خیر و اصل خیر و فرع خیر و معدن و مأوی و منتهای خیر، ای که به برکت وجود نازنینت تنفس می‌کنیم و روزی می‌خوریم و بر سر خوان گسترده کرامتت همیشه میهمانیم.

این نوشتار ناقابل را تقدیم به تو می‌کنم که همه علوم عالم را در سینه داری تا دستاویزی باشد که به آن با تو سخنی بگویم که اگر این برگ سبز را از این درویش بپذیری ، چیزی از تو نمی‌کاهد ولی چه سازم. که « يا ايّها العزيز . . . جننا ببضاعة مزجية فاوف لنا الكيل و تصدّق علينا » که تصدّق تو به علم و روزی ما به برکت صد چندان می‌دهد که « انّ الله يجزى المتصدّقين » ، خدا به تو جزای خیر دهد .

آن سفر کرده که صد غافله دل همراه اوست هر کجا هست خدایا به سلامت دارش

إلهی باسمک الذی دعاک به یوسف فرددت علیه بصره و قرّة عینه یوسف ، چشم ما را به جمال

نورانی مهدی فاطمه – عجل الله تعالی فرجه الشریف – روشن و مّوّر گردان.

اللّهم عجل لولیک الفرج

تقدیر:

➤ الهی! حمد و سپاس و ستایش مخصوص توست که مرا از عدم به وجود آوردی و از جهالت

علم دادی و از ضعف قوتم بخشیدی و از یأس امیدم عطا کردی و از فقر مرا غنی نمودی،

حمد و سپاس فقط مخصوص توست و لا غیر.

➤ معبود من! حمد مرا بپذیر که مصابیح هدایت را در طریقم برافروزاندى، عشق و ارادت به

اهل بیت - علیهم صلوات... - را با گوشت و خونم عجین نمودی و علاقه به فراگیری علوم

آل الله را در سینه ام جای دادی.

➤ محبوب من! سپاس تو راست که مرا در زمانی خلق نمودی که در آن وجود بهترین فرزند خلف

آل محمد - صلی... علیه و آله - فقیه ربانی و عالم دهر و مصداق بارز انسان کامل - روح

الله الموسوی الخمینی (رضوان الله تعالی علیه) - را درک نمودم و از محبین او شدم.

➤ معشوق من! تو را شکر می کنم که مرا در عصری آفریدی که جوانانی از تبار حسین -

علیه السلام - عشق و رشادت را در آن معنی کردند و با غلطیدن در خون خود، ما را با واژه

زیبای شهادت آشنا نمودند.

➤ یا ارحم الراحمین! شکر مخصوص توست که مرا از در دل دو فرشته مهربان خود، پدر و

مادرم قرار دادی و آنان را وسیله حضورم بر عرصه گیتی نمودی.

➤ یا شافی! ثناء از آن توست که مرا از بیماری شفا دادی و دوباره در راه تعلیم علوم خود هدایت

کردی.

➤ ای رؤوف! تو را ستایش می کنم که همواره در راه تحصیل و تعلیم اساتید دلسوز عالمی چون

آیت ... بجنوردی (دام ظلّه) و سرکار خانم اسکندرجوی (دام ظلّها) را فرا راهم قراردادی تا

وسیله هدایت و راهنما و مشاورم در تعلیم علوم الهی گردند. خدایا بر توفیقاتشان بیفز.

➤ یا ودود! تو را سپاس که برایم از جنس خودم همسری خلق کردی که مایه آرامش و دلگرمی

من در این خراب آباد دنیا شود.

➤ یا واهب! تو را شکر می کنم که نو گلانم، محمد علی و محمد امین را به من بخشیدی تا نور

چشم و میوه دلم گردند و مرا به ادامه زندگی امیدوار کنند، خدایا خود مربی آنان باش.

➤ ای منعم! از تو قدردانی می کنم که بواسطه همه نعمتهائی که به من ارزانی داشتی در حالیکه

شایستگی هیچیک را در خویش نمی بینم و آفات و بلایائی که از من دور نمودی، حال آنکه

مستحق آن بودم.

➤ ای مجیب! از تو میخواهم حیات طیبه ام عطا کنی، مرگ و زندگی ام را، مرگ و زندگی

محمد - صلی ... علیه و آله - و اهل بیت طاهرینش قرار دهی، از نزد خود علم کثیر به من ارزانی

داری، حجابهای ظلمت و نور را از بین این بنده حقیر و وجود با عظمت برداری و مرا به معدن

عظمت وصل کنی و همه کسانی را که در راه اعتلای کلمه حق گام بر می دارند، توفیق روز

افزون عنایت نمائی.

خدایا تو همانگونه هستی که من دوست دارم، پس مرا همانگونه کن که خود می پسندی.

انشاء الله

پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان :

« بررسی عقد موقت و ازدواج کودک در فقه و حقوق »

« با رویکردی بر نظرات حضرت امام (ره) »

✱ **استاد راهنما: آیت ا... موسوی بجنوردی (دام ظلّه)**

✱ **استاد مشاور: سرکار خانم اسکندرجوی**

✱ **پژوهشگر: «اعظم غیائی ثانی»**

🕒 **تاریخ شروع و پایان: از اردیبهشت ماه تا شهریورماه ۱۳۸۴**

این تحقیق از دو موضوع « عقد موقت » و « ازدواج کودک » تشکیل می شود، موضوع اول شامل شش فصل است که به بررسی ماهیت ازدواج موقت ، ضرورت طرح این بحث و سابقه آن به ارکان و احکام، نظر مخالفین و موافقین و مرز بندی آن می پردازد.

موضوع دوم حاوی پنج فصل می باشد، که به بررسی سن ازدواج در فقه و حقوق ، بحث ولایت در ازدواج ، شرط مصلحت در تزویج ولایتی، احکام نکاح صغیر و خیار یا عدم آن بر فسخ عقد پس از بلوغ می پردازد که در هر مطلبی حتی المقدور نظرات فقیهانه حضرت امام (ره) مورد بررسی قرار گرفته است.

هدف بنده ، بررسی علمی موضوع متعه و ازدواج کودک با توجه به اقتضائات زمان و مکان و یافتن علل اختلاف حکم متعه در گذر زمان توسط ائمه - علیهم السلام - بود . چرا که با توجه به پویایی فقه و وجود احکام ثانویه ، نباید خود را به حکمی که مثلاً هزار سال پیش بدان عمل می شد، با همان شیوه محدود نمود بلکه باید آن را با شرایط فعلی جامعه سنجید و حد و مرز درست آن را تشخیص داد تا از افراط و تفریط و اعمال سلیقه های شخصی در هر زمینه ای دوری شود.

بسمه تعالی

و قد تكفلت هذه الرسالة البحث عن موضوعين و هما : العقد المنقطع و تزويج الصغير و الموضوع الاول يشتمل على ستة فصول حيث يبحث فيها عن ماهية الزّواج الموقت و ضرورة التطرّق الى البحث عنه و دراسة تاريخه و اركان و احكامه واقوال الفقهاء فيه و اما الموضوع الثاني فقد انعقد في خمسة فصول :

۱- سن الزّواج في الفقه الاسلامی و القانون الوضعی

۲- الولاية في التّزويج

۳- اشتراط وجود المصلحة في التّزويج الولائي

۴- احكام نكاح الصغيرة

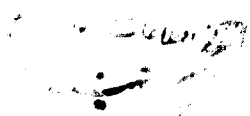
۵- ثبوت خيار الفسخ وعدمه بعد البلوغ.

و في جميع تلك المسائل قد تطرّقنا الى آراء الامام الخميني (قدس سره الشريف)

و من الجدير بالذكر ان الهدف الاساس في انتخاب هذين الموضوعين بيان تاثير متطلبات

الزمان و المكان في تشريع الاحكام فلا بد من ان يؤخذ بعين الاعتبار كلي يتجنب جانب

الافراط و التفريط في اتخاذ الموقف و بيان حكم الشريعة.

***Topic: A Study of the Temporary Marriage and Child Marriage in
Jurisprudence and Law
With Special Reference to Imam Khomeini's Approach***

MA Thesis: Department of Jurisprudence and Law

Research Institute of Imam Khomeini and Islamic Revolution

Student's Name: Azam Ghiathi Thani

Supervisor: Ayatollah Seyed Mohammad Moosavi Bojrnourdi

Co-Supervisor: Ms. Marziyeh Eskandarju

Abstract

The present research is an attempt to study temporary marriage and child marriage. The first chapter encompasses such issues as the nature of temporary marriage, the necessity of discussion of the topic and its history, its principles, and a study of the opponents and advocates.

The second chapter encompasses the following topics: marriage age in jurisprudence and in law, the issue of guardianship in marriage, condition of marriage through guardianship, the decrees on marriage of minors, and the permissibility to abrogate the marriage after adulthood. Attempts have been made to discuss Imam Khomeini's ideas on the said issues.

Attempts have been made to study the necessity of child marriage and temporary marriage in the light of the requirements of time and space during the time of the Infallible Imams. Given the dynamism of the jurisprudence, on the basis of the requirements of contemporary time, one may not be bound to carry out these decrees as they were carried out in the past.

Keywords: temporary marriage, child marriage, adulthood, abrogation of marriage.

فهرست مطالب

مقدمه

۱

موضوع اول : عقد موقت

فصل اول : ماهیت ازدواج موقت

۵

بخش اول : برخورد اسلام با روابط جنسی

۵

غریزه جنسی در نگاه اسلام

۶

اقسام ازدواج در اسلام و تفاوت‌های اصلی آنها

۶

بخش دوم: متعه در لغت و اصطلاح

۹

فصل دوم : ضرورت طرح بحث ازدواج موقت و سابقه آن

۱۱

بخش اول : ضرورت وجود ازدواج موقت

۱۱

حل مشکل جنسی جوانان

۱۲

توصیه های اسلام برای آسان شدن عفاف

۱۳

بخش دوم: سوابق متعه

۱۵

سابقه متعه در حقوق غرب و ملل گذشته

۱۵

نکاح موقت در ژاپن

۱۹

ازدواج در غرب امروز

۱۹

راسل و نظریه ازدواج موقت

۲۰

بخش سوم : ازدواج موقت یک راهکار فرعی

۲۲

چرا امامان اصرار بر متعه داشتند؟

۲۳

۲۶ فصل سوم : ارکان ازدواج موقت

۲۶ بخش اول: صیغه

۲۷ آیا ازدواج موقت لفظی است یا معاطاتی.....

۲۹ صیغه ازدواج موقت از نظر حضرت امام و شرایط آن.....

۳۱ بخش دوم : طرفین عقد (متعاقدين)

۳۱ شرط ملسمان بودن

۳۳ نظر امام خمینی (ره) در رابطه با ازدواج با کفار

۳۴ شرط عقیقه بودن در نکاح منقطع

۳۵ بخش سوم: مهریه در عقد موقت

۳۶ کلمه اجر در متعه.....

۳۶ شرایط مهریه در عقد موقت

۳۸ جایگاه مهریه در نکاح منقطع و تفاوت آن با نکاح دائم از نظر قانون.....

۴۱ زمان مالکیت زن نسبت به مهر و استقرار آن در نکاح منقطع

۴۳ نظر امام خمینی (ره) در رابطه با مهریه نکاح منقطع

۴۴ بخش چهارم: مدت

۴۵ شرایط تعداد مواعقه، بدون ذکر مدت

۴۷ شرط تعداد مواعقه ، با ذکر مدت

۴۷ نظر حضرت امام (ره) در مورد مدت در ازدواج موقت

۵۰ فصل چهارم : احکام و شرایط ازدواج موقت

۵۰ بخش اول : در ازدواج موقت دوشیزگان

۵۵ بخش دوم: ازدواج موقت مردان همسر دار

۵۸	بخش سوم: استیفای عدد در نکاح منقطع و نظر امام (ره) در این رابطه
۵۸	بخش چهارم: توارث زوجین در ازدواج موقت و نظر امام (ره) درباره آن
۶۱	نظر قانون مدنی در مورد میراث زوجه منقطعه
۶۴	بخش پنجم: انحلال عقد متعه و عدّه آن
۶۶	تکلیف فرزندان در ازدواج موقت
۶۸	ازدواج موقت و مسئله سه طلاقه و محلّل
۶۹	بخش ششم: از دیگر شرایط ازدواج موقت
۷۲	بخش هفتم: مقایسه عقد دائم و منقطع
۷۲	تفاوت‌های عقد دائم و منقطع
۷۳	شباهت‌های عقد دائم و منقطع
۷۵	فصل پنجم: ازدواج موقت نزد موافقین و مخالفین آن
۷۵	بخش اول: تحریم متعه توسط خلیفه دوم
۷۶	چرا خلیفه دوم ازدواج موقت را حرام کرد؟
۷۹	در انتقاد به تحریم عمر
۸۳	بخش دوم: اختلاف در تفسیر آیه متعه (نساء / ۲۴)
۸۷	بخش سوم: اجماع امت بر تشریع ازدواج موقت
۸۷	قائلین به اباحه متعه غیر از شیعه
۸۸	مشروعیت متعه در کتب اهل سنت
۸۹	مشروعیت متعه در کتب شیعه
۹۱	بخش چهارم: ادعای نسخ حکم متعه نزد اهل سنت
۹۱	روایات دال بر تحریم متعه توسط پیامبر

۹۳	 اختلاف در زمان نسخ حکم متعه نزد اهل سنت
۹۴	 آیه متعه با چه چیزی نسخ شده است؟
۹۴	 آیات ناسخ آیه متعه
۹۵	 در ردّ ناسخ بودن آیه (مؤمنون / ۵۶)
۹۵	 در ردّ ناسخ بودن آیات ارث و طلاق و آیه تعدّد زوجات و عدّه
۹۷	 در ردّ نسخ حکم متعه توسط سنت
۱۰۱	 در ردّ نسخ حکم متعه توسط اجماع
۱۰۲	 اعتقاد به عدم نسخ حکم متعه در حقوق شیعه
۱۰۳	 بخش پنجم: شبهات پیرامون ازدواج موقت و پاسخ به آنها
۱۱۵	 مباحثه یکی از شیعیان و ابوحنیفه در مورد ازدواج موقت
۱۱۸	 فصل ششم: مرز بندی در ازدواج موقت
۱۱۸	 روح تعادل در نظام هستی
۱۱۹	 آیا ازدواج موقت مانع فساد است؟
۱۲۰	 ترغیب اسلام به ازدواج دائم
۱۲۱	 ازدواج موقت یک استثناء
۱۲۲	 جامع نگری، روش فقهی حضرت امام (ره)
۱۲۳	 برخورد ائمه - علیهم السلام - با حکم متعه
۱۲۴	 جایگاه احکام ثانویه
۱۲۵	 علل بدبینی جامعه نسبت به ازدواج موقت
۱۲۷	 نتیجه بحث
۱۲۹	 پیشنهادات در باب نکاح منقطع و تحکیم خانواده ها

موضوع دوم : ازدواج کودک

فصل اول : سن ازدواج در فقه و حقوق ۱۳۴

۱۳۴	 سن ازدواج در قوانین موضوعه
۱۳۵	 منع نکاح قبل از بلوغ
۱۳۷	 سن ازدواج در قوانین بین المللی
۱۴۰	 سن کودکی از دیدگاه فقهای اسلامی و حضرت امام(ره) و قانون مدنی
۱۴۱	 سن بلوغ
۱۴۲	 اختلاف نظر در سن بلوغ
۱۴۴	 قانونی بودن ازدواج دختر بچه ها در ایران

فصل دوم : ولایت در ازدواج ۱۴۸

۱۴۹	 متولیان نکاح صغیره از نظر حضرت امام (ره)
۱۵۰	 کلام شهید ثانی در مسالک پیرامون ولایت جدّ
۱۵۲	 خلاصه نظرات پیرامون ولایت جدّ و پدر در نکاح صغیره
۱۵۳	 دلایل ولایت قهری در نکاح صغیره در کتب اهل سنت
۱۵۵	 شرایط اولیاء از نظر امام خمینی (ره)
۱۵۶	 در ولایت وصی و حاکم بر صغیره و نظر حضرت امام (ره) پیرامون آن
۱۵۷	 حکمت ولایت پدر و جدّ پدري در تزویج صغیره

فصل سوم : شرط مصلحت در تزویج ولائی ۱۶۱

۱۶۱	 دلایل شرط عدم مفسده
۱۶۳	 تزویج ولائی به شرط مصلحت و نظر حضرت امام (ره)

۱۶۶ بررسی معیار مصلحت و تعیین قلمرو آن در ازدواج

۱۷۰ فصل چهارم : احکام نکاح صغیره

۱۷۰ حکم میراث زوجین صغیر در فقه و حقوق

۱۷۲ نظر حضرت امام(ره) پیرامون زوجین صغیر

۱۷۳ مهریه در نکاح صغیره

۱۷۳ طلب مهریه توسط زوجۀ صغیره

۱۷۳ نفقه زوجۀ صغیره از نظر حضرت امام(ره)

۱۷۴ در تزویج مولی علیه به معیوب از نظر حضرت امام(ره)

۱۷۴ حکم عقد منقطع صغیره برای ایجاد محرمیت از نظر حضرت امام(ره)

۱۷۷ فصل پنجم : خیار یا عدم خیار صغیره بر فسخ عقد پس از بلوغ

۱۷۷ ادله حکم عدم خیار صغیره پس از بلوغ

۱۷۸ روایات دال بر نفی خیار صغیره پس از بلوغ

۱۷۹ روایات دال بر نفی خیار صغیر پس از بلوغ

۱۸۱ روایات دال بر خیار صغیره پس از بلوغ

۱۸۶ جمع بندی اقوال در حق فسخ نکاح پس از بلوغ و نظر حضرت امام(ره)

۱۸۸ سخن آخر

۱۸۹ پیشنهادات در مورد تبصره ماده ۱۰۴۱ قانون مدنی

۱۹۰ فهرست منابع

۱۹۵ واژه نامه

در رابطه با موضوعی که انتخاب کرده ام سابقاً کتابها و مقالات متعددی نگاشته شده ، اما هر یک تنها از یک یا چند بعد به آن نگریسته اند و بعضاً آن را با سلیقه های شخصی ممزوج نموده اند، از این جهت بر آن شدم که این دو موضوع را به دقت بررسی کنم چرا که مخصوصاً ، موضوع ازدواج موقت یک دستاویز و حربه ای برای لطمه زدن به روحیه زنان شده است ، کسانی که با تمام وجود عشق و ایثار خود را نثار خانواده می کنند.

این بود که به بررسی ریشه ای آن پرداختم و آن را در کتب فقهی شیعه از جمله، جواهر الکلام ، نهاییه، عروة الوثقی، مبسوط، لمعه ، الحدائق الناضرة و در کتب اهل سنت از جمله صحیح مسلم و صحیح بخاری و موطاء ، کتب حدیثی من جمله ، بحار الانوار و وسائل الشیعه، کتب حقوقی و قانونی همچون حقوق مدنی دکتر امامی ، مختصر فقه و حقوق خانواده، کتاب قانون مدنی ، مجلات همچون نامه مفید، زن روز ، پیام زن - کتب تفسیر از جمله المیزان ، تفسیر کبیر، مجمع البیان و کتب حضرت امام (ره) همچون تحریر الوسیله و غیره به دقت موشکافی نمودم . اختلافات فاحش آراء و نظرات حاکی از اهمیت این موضوع برای تحقیق بود. و پس از مطالعه شروع به نگاشتن نمودم . عقد موقت را در شش فصل نگاشتم که به بررسی ماهیت عقد موقت ، ضرورت طرح این بحث و سابقه آن، ارکان و احکام آن - نظر مخالفین و موافقین و مرزبندی آن می پردازد.

موضوع ازدواج کودک را در پنج فصل تدوین نمودم که به کنکاش پیرامون سن ازدواج در فقه و حقوق ، بحث ولایت در ازدواج ، شرط مصلحت در تزویج ولائی، احکام نکاح صغیره و خیار یا عدم آن بر فسخ عقد پس از بلوغ می پردازد و در هر موضوعی نظرات امام خمینی(ره) را نیز از لابلای کتب یافتم.

در نهایت نیز نتیجه گیری و پیشنهادات خود را جداگانه آوردم و به این نتیجه رسیدم که بررسی موضوعاتی از این قبیل با پرداختن به بعضی آیات و روایات یا فتاوی فقها و یا از طرف عده ای جامعه شناس و یا عده ای حقوقدان گره ای از کلاف سردرگم جامعه نمی گشاید ، بلکه آنچه میتواند ثمر بخش باشد بررسی آیات و تمام روایات در این زمینه و مذاکره چند فقیه مدبر و چند حقوقدان برجسته و مسلط به علم حقوق و عده ای جامعه شناس آگاه در این رابطه است تا با بررسی همه ابعاد این موضوع بتوانند راهکارهای اساسی در رابطه با حل بحرانهایی جوانان پیدا کنند. در غیر اینصورت اکتفا بر چند پایان نامه و مقاله و سخنرانی مشت بر سندان کوبیدن است.

چرا که در جامعه ای که انواع فساد و بی بند و باریها و خود آرائیها از طرفی و از طرف دیگر اختلاف سطح درآمد اقشار مختلف و میل به تجمل گرایی و اسراف و عدم قناعت در آن بیداد می کند چگونه می توان متعه را

کلیدی برای گشودن این گره ها دانست ، اگر قرار است که راهکارها را از دین بخواهیم که باید از ابتدا همین کار را بکنیم، درجائی که به زنان دستور عفاف و حجاب و عدم اختلاط بیهوده با مردان را می دهد به مردان دستور تقوا و حجب و غض بصر را می دهد و از طرف دیگر سفارش به قناعت و تسهیل در امر ازدواج دائم و توصیه اکید به آن می کند . حال از ابتدا که جوانان را در دنیای خودآرائی و بی دینی و غرب زدگی آماج تیرهای فیلمها ، تصاویر مستهجن ماهواره و اینترنتی رها کردیم و از طرفی سن ازدواج در اثر زیاده خواهی و بیکاری و کم درآمدی ها بالا رفته و روز به روز بالاتر می رود و همه اینها دست به دست هم می دهد تا جرقه های آتش زیر خاکستر شهوت جوانان شعله ور گردد و ما آنوقت میخواهیم همه این شعله ها را با طرح ازدواج موقت اطفاء کنیم که خیالی بس بیهوده است و چه بسا جامعه را در ورطه هلاکت بیشتر بیاندازیم.

پس بیائید اگر قرار است راهکارها را از دین بگیریم ، از ابتدا هم به دستورات دین عمل کنیم و اگر قدم به قدم ، با دین پیش رفتیم و بعد در شرایط اضطرار قرار گرفتیم ، آنگاه راه حل را که همان ازدواج موقت است از دین بخواهیم.

در خاتمه از خوانندگان بزرگواری که نقضهای این نوشتار را با دیده اغماض می نگرند متشکرم و امیدوارم نقد صادقانه و دوستانه آنان بنده را در راه رفع آنها یاری دهد.

و علیه توکلت و الیه انیب

موضوع اول :

عقد

موقت

فصل اول

ماهیت ازدواج موقت

فصل اول ← ماهیت ازدواج موقت

بخش اول : برخورد اسلام با روابط جنسی

غریزه جنسی در نگاه اسلام و هدف از آن

جنسیت از مسائل مهمی است که بشریت با آن مواجه است و این مسئله در آن واحد هم ضروری است و هم ضررهائی دارد. از این جهت ضروری است که امکان استمرار زندگی نیست مگر با تزواج که مخصوص یک نسل و یک زمان نیست بلکه این تمایل در نفس هر فردی وجود دارد که جنس مقابل را طلب می کند تا بوسیله تزواج این دو، نسل جدیدی پا به عرصه وجود بگذارند.

و از این جهت ضرر دارد که، اجابت کامل به این میل انسان را تا درجه حیوانیت تنزل می دهد و کل زندگی را فاسد می کند. جامعه را ویران می سازد و تمدن را منهدم می کند.

اسلام به ارضاء مسائل جنسی از طرق صحیح یک نگاه مقدس دارد، و آنرا یک ضرورت تنزل دهنده نمی پندارد بلکه بر عکس آن را رفیع می دارد و پاک می شمرد و نه تنها به ذکر مسأله جنسیت می پردازد در جانی که در قرآن کریم آمده : « زین للناس حبّ الشهوات من النساء و البنین^۱ » بلکه آنرا جزئی از عبارت می داند، در جانی که پیامبر اکرم می فرماید: «اکملوا نصف دینکم بالزواج» و جانی که فرموده « . . . و فی بضع احدکم اجر » یعنی وقتی مردی با همسرش به عمل جنسی می پردازد به او ثواب داده می شود و مسلمانان با تعجب می پرسند، « ای رسول خدا آیا یکی از ما شهوت خود را دفع میکند و در آن مأجور هم می شود.» و در جواب پیامبر می فرمایند : « آیا اگر آنرا در حرام قرار دهد در آن گناه نیست؟ همینطور اگر در حلال بکار برد مأجور است. » غریزه جنسی یک مسئله بیولوژی است که استمرار حیات بر زمین بدون آن ممکن نیست و اسلام هم میخواهد اهداف زندگی عالی را محقق نماید و به همین دلیل هر چه را منجر به اهداف می شود محترم می شمرد.

از اینرو اسلام برای مردم مباح میداند که به غریزه جنسی پاسخ دهند و آنرا سرکوب نمی کند و حتی آنان را به سوی این مسئله تشویق میکند. اما آنان را رها نمی کند که مانند حیوانات برخی بر برخی وارد شوند چرا

^۱ - آل عمران/ ۱۴

که اسلام عقیده راسخ دارد به اینکه انسان والایتر از حیوان است و قبول نمی کند که مقام انسانیت تا درجه حیوانات تنزل کند.

همینگونه اسلام به همه هدفهای زندگی در آن واحد جواب می دهد و از هیچیک فروگذار نمی کند و هنگامیکه به سوی اطاعت از غریزه جنسی فرا می خواند که حق زندگی در استمرار نسل است و حق مردم در اجابت به این غریزه ، آنرا تنظیم می کند و وسائل اجرای آنرا تنظیم می کند و انسان را به جایی می رساند که میتواند آنرا تحت کنترل و قدرت خویش درآورد. از این رو اسلام انسانها را دعوت به رهبانیت نمیکند و اگر مردم هم سوی آن بردند از آنها نمی پذیرد و آنرا نکول از واجبات دین بر می شمرد.

اسلام رابطه بین زن و مرد را امری طبیعی می داند و اقرار می دارد که خداوند در دل هریک تمایلی به سوی دیگری قرار داده چنانکه در قرآن آمده « و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتسکنوا الیهما و جعل بینکم مودة و رحمة ان فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون ^۱ »

لکن یاد آوری می کند که آن دو برای هدف حفظ نوع به می رسند پس وظیفه جنسی هدف معلومی دارد که هدف فی ذاته نیست و قرآن کریم می فرماید: « نساءکم حرث لکم ^۲ » و بدین ترتیب هدف رابطه بین دو جنس را به این صورت محدود می کند؛ به صورت زمینی که برای قرار دادن بذر در آن کشت می شود و متعهد میشوند تا این کشت بروید و ثمره جدیدی از نوع خود بوجود آورد ^۳.

اقسام ازدواج در اسلام و تفاوت اصلی آنها

بواسطه عقد ازدواج زن به مرد حلال می شود.

یکی از قوانین درخشان اسلام از دیدگاه مذهب جعفری که مذهب رسمی کشور ماست این است که ازدواج به دو نحو می تواند صورت بگیرد؛ دائم و موقت ^۴.

^۱ - روم / ۲۱

^۲ - بقره / ۲۳۳

^۳ - جمعی از علما و متفکرین ، المتعه ، خلاصه ۲۲ - ۱۱

^۴ - موسوی خمینی ، سید روح ا. ... ، توضیح المسائل ، قبل از مسئله ۲۳۶۳